

Nr 107.

Ankom till riksdagens kansli den 21 april 1937 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till reparation av ångpannorna å pansarskeppet Oscar II.

(1:a avd.)

Uti en den 5 mars 1937 dagtecknad proposition (nr 198) har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att å riksstaten för budgetåret 1937/1938 under fjärde huvudtiteln, sjöförsvaret, rubriken »Flytande materiel och byggnader» till reparation av ångpannorna å pansarskeppet Oscar II anvisa ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

I skrivelse den 15 januari 1937 har *marinförvaltningen* anført i huvudsak följande:

Varvschefen vid Karlskrona örlogsvarv hade till ämbetsverket anmält, att vid reglementsenligt verkställd generalbesiktning av »Oscar II:s» ångpannor, sprickor observerats i tubplåten till ångsamlarna å samtliga pannor i sådan utsträckning, att pannorna ej kunde användas för sitt ändamål, samt att en reparation av pannorna beräknades draga en tid av 6½ månader och betinga en kostnad av 400,000 kronor.

Vid nu angivna förhållanden kunde »Oscar II» icke färdigställas för den expedition såsom kadettfartyg, vartill pansarskeppet enligt generalorder den 4 januari 1937, nr 5, skulle rustas innevarande vår. Då jämväl pansarkryssaren *Fylgia* för närvarande befunne sig i sådant tillstånd, att den ej kunde ersätta »Oscar II» såsom kadettfartyg, hade ämbetsverket i samråd med chefen för marinstaben igångsatt utredning för undersökande av möjligheten att i stället använda pansarskeppet *Manligheten* och jagaren *Klas Uggle* för kadetternas övningar.

Varvschefen vid Karlskrona örlogsvarv hade jämväl till marinförvaltningen anmält, att vid pågående generalbesiktning av jagaren *Ehrensköld* densamma ångpannor visat sig vara i behov av omtubning. Denna reparation beräknades taga en tid av omkring 3 månader från det arbetet påbörjats samt betinga en kostnad av omkring 105,000 kronor utöver för jagarens underhåll innevarande budgetår avsedda medel.

Reparation och översyn av »*Fylgia*», som beräknades kosta omkring 700,000 kronor, hade till följd av brist på medel måst uppskjutas år efter år.

Innevarande års medelstillgång räckte icke för färdigställande av något av de nämnda fartygen. Återstoden av de för »Oscar II» för innevarande budgetår avsedda medlen måste tagas i anspråk för iordningställande och rustning av »*Manligheten*» och »*Klas Uggle*», om de skulle användas för kadetternas övningar.

Av nästkommande budgetårs underhållsanslag beräknade marinförvalt-

ningen kunna avse medel för påbörjande av »Fylgias» samt för slutförande av »Ehrenskölds» översyn och reparation. För »Oscar II:s» pannor kunde några ytterligare medel icke avses varken innevarande eller nästkommande budgetår.

Med hänsyn till den betänkliga inskränkning, som sålunda uppkomme i flottans krigsberedskap, hemställde marinförvaltningen, att Kungl. Maj:t måtte utverka, att till ämbetsverkets förfogande ställdes ett belopp av 400,000 kronor till »Oscar II:s» reparation, att utgå av det utom huvudtitlarna uppförda anslaget till oförutsedda utgifter.

I ärendet har *t. f. chefen för marinen* den 15 februari 1937 avgivit utlåtande och därvid framhållit, att marinförvaltningens berörda framställning vore välgrundad och att den borde föranleda Kungl. Maj:ts snara åtgärd.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört följande:

Såsom av det föregående inhämtas har vid generalbesiktning av pansarskeppet Oscar II konstaterats, att fartygets pannor på grund av uppkomna sprickor i tubplåten till ångsamlarna icke kunna användas för sitt ändamål.

Enligt myndigheternas beräkningar skulle kostnaderna för en reparation av ångpannorna uppgå till 400,000 kronor.

Inom 1936 års marinorganisation skall ett av de äldre pansarskeppen disponeras såsom kadettfartyg. Med hänsyn till att »Oscar II» avsetts för ifrågavarande ändamål ävensom till vad i ärendet upplysts rörande fartygets beskaffenhet i övrigt, torde den ifrågavarande reparationen av fartygets ångpannor böra komma till stånd.

Då emellertid det ordinarie underhållsanslaget icke kan förslå till bestridande av de med ifrågavarande reparation förenade kostnaderna, 400,000 kronor, lära särskilda medel böra anvisas för ändamålet. Dessa medel böra lämpligen upptagas å ett särskilt reservationsanslag under fjärde huvudtiteln i riksstaten för budgetåret 1937/1938. Chefen för finansdepartementet torde senare få anmäla frågan om sättet för täckande av detta anslag.

Utskottet.

Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må å riksstaten för budgetåret 1937/1938 under fjärde huvudtiteln, sjöförsvaret, rubriken »Flytande materiel och byggnader» till reparation av ångpannorna å pansarskeppet Oscar II anvisa ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

Stockholm den 20 april 1937.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 104.
